

GHF- Gästrikeidrottens Historiska Förening

Nr 1 april 2011 - Sekreterare Bo Nordlund, Strömsborgsvägen 8, 802 66 Gävle

— Redaktör och ansvarig utgivare: Kaj Annebrant, Uppsala —
018-51 38 18. E-post: kaj.annebrant@telia.com

Damfotboll i Gävle för 90 år sedan

IFK Gävles och Kastets IF:s lag möttes 19 juni 1921 på Strömdalens Idrottsplats. Matchen var ett publikfriande inslag vid friidrottstävlingar den dagen. Heltäckande dräkter var kravet. Kvinnor var inte accepterade som nu inom idrotten. IFK Gävle i blå tröjor med typiska stjärnan för kamratklubbar, vann med 1-0 över Bomhus- laget Kastets IF.

Ur IFK Gävles klubbtidning: "Trots att regnet öste ner kunde man räkna 800 paraplyer under vilka stygga karlar stack fram ögonen på skaft för att se hur de små töserna gjorde roande försök att få bukt med den oresonliga fotbollen" Redan 1917 hade 1700 åskådare kommit och sett Brynäs IF:s nystartade damfotbollslag möta ett lokalt oldboyslag. Publiken tog matchen som en skämtsam underhållning och det blev succé. Trots allt imponerade kvinnornas kunnande.

Ordföranden har ordet

*Nu har vi lagt våra 20 första - jag vågar säga lycko-
samma - verksamhetsår bakom oss. Nu kastar vi oss med
friskt mod in i ett nytt spännande idrottsdecennium, och
då vill jag först och främst hälsa våra nya medlemmar
varmt välkomna till GHF.*

Vår förening ägnar sig ju åt distriktets idrottshistoria med betoning på historia, men vi måste därför inte enbart titta bakåt och fördjupa oss i det som skett i svunna tider. Nej, vi följer med i det som händer inom idrottsvärlden i dag och dagens händelser och bragder blir så småningom historia.

Förstår ni vart jag vill komma? Jo, just det!

Jag vill påminna om vikten att man inom föreningarna löpande dokumenterar och på rätt sätt arkiverar det som sker inom verksamheten. Ni vet väl att Arkiv Gävleborg inte enbart tar hand om, registrerar och arkiverar det ni dokumenterat.

De ställer dessutom gärna upp med sakkunnig rådgivning i dessa frågor. Och kom ihåg att i varje förening med självaktning bör finnas en ansvarig arkivarie. Det är en viktig funktion - och ovärderlig, kommer det så småningom att visa sig.

Ja, så var det sagt.

När vi nu ändå är inne på området dokumentation skall jag passa på att efterlysa klippböcker, fotografier, kortfilmer och annat, som ligger och "skräpar" hemma hos familjer som haft viss anledning att samla på sin egen idrottshistoria. Där kan det finnas idrottshistoriska godbitar.

Vi tar mycket gärna emot och tittar igenom sådant material innan ni kanske slänger bort det. Er lilla filmsnutt innehåller kanske något som blir av stort idrottshistoriskt värde.

Hör av Er!

Vårt 21:a verksamhetsår

Hur kommer nu vårt tjugoförsta verksamhetsår att se ut? Förutom att vi som vanligt ger ut två fullspäckade medlemstidningar är vår styrelse inne i planeringen för bland annat följande tre höjdpunkter:

Årsmöte 28:e april

Årsmötet den 28 april på Silvanum i Gävle, då Gefle IF Friidrott dels presenterar sin synnerligen framgångsrika verksamhet i dag och vi hoppas få besök av några av de löftesrika ungdomarna (Sågmyra, Olle Åberg, Hållsta Karlsson, Spjut-Åke med flera), dels berättar om det gigantiska planeringsarbetet för friidrotts-SM 12-14 augusti, som GIF så hedrande står som arrangör för.

Märk väl, detta är GIF:s tredje stora friidrottsarrangemang på 9 år. SM 2002 och 2011 samt Europacupen First League 2005. Det ni!

Vi delar ut diplom

Som vanligt delar GHF vid årsmötet också ut diplom till förtjänta "gamla" ledare och idrottare från distriktet.

Medlemsresa till Falun 26 maj

2. En medlemsresa med buss till Lugnet med besök i dess museum. Dessutom ett idrottskafé och naturligtvis lunch och kaffe samt trivsamt under bussfärden.

Läs sidan 3 i GHF-tidningen!

3. Medverkan med ett sidoarrangemang vid friidrotts-SM i augusti liknande det som

GHF bidrog med vid SM 2002, fotoutställning och filmvisning i särskilt tält samt intervjuer med många av Friidrottens "Stora grabbar" (och tjejer).

NILS FRÖLANDER

Gästrikedrottens Historiska Förening, GHF Vår styrelse 2010-2011

Ordförande: Nils Frölander, Gävle, 026-61 68 52

Vice ordförande: Anders Hedin, 070-797 12 84, Gävle,

Styrelseledamöter:

Sekreterare: Bo Nordlund, Gävle, 026-61 88 99, 070-68 06 599

Kassör: Curt Larsson, Gävle, 026-19 78 32

Lars Blomgren, Sandviken,

Karl Otto Aspgren, Norrsundet,

Inga-Lisa Eriksson, Hofors.

Adjungerade styrelseledamöter:

Kaj Annebrant, Uppsala, 018-51 38 18,

Bo Brügge, Gävle,

Ulf Brodin, Gävle,

Anders Hedbom, Gävle,

Arkivarie: Lennart Andersson, Sandviken,

Revisor: Åke Nilsson, Gävle,

Revisorssuppleant: Lars Vidar Ström.

Valberedning:

Kaj Annebrant, Uppsala,

Lars Blomgren, Sandviken.

Innehåll i Nummer 1 april 2011

- 1 Damfotboll i Gävle 1921
- 2 Ordföranden ser framåt
- 3 Medlemsresan till Falun 26 maj
- 4 Gamla "VFF" snackar minnen
- 5 Karl-Erik vann slalom-DM 1941
- 6-8 Gästriklands bästa 2010
- 9 Folkhemmet på is
- 10 SAIK och Storsviks IF 110 år
- 11 Sandvikens Tennisklubb 100 år
- 12 Mitt idrottsminne - en autograf
- 13 Idrottsminnen 5-dagars-OL 1981
- 14 När Teddy Lotan träffade kungen
- 15 Skidåkning som lidelse
- 16 Ylvas två SM-guld
- 17-18 SM på skidor i Gävle 1911
- 19 GHF:s verksamhet 2010
- 20 Kassörens ruta. Nya medlemmar

Medlemsresa onsdag 25 maj 2011

TILL DALARNAS IDROTSMUSEUM PÅ LUGNET I FALUN

*Gävle-Sandviken-Kungsgården-Storvik-Hofors och åter (49 personer).
Dvd-idrottsfilmer, frågesport, intervjuer i bussen.*

Avresa	
Gävle, hållplats Y, öst om Järnvägsstationen	8.15
Resecentrum i Sandviken	8.45
Hofors, kiosken/rondellen östra infarten	9.15
Falun	10.00

Förmiddagskaffe i Idrottsmuseet

Daniels Sven Olsson presenterar museet och Dalaidrotten

Dagens lunch i Lugnets idrottshall/restaurang med måltidsdryck, smör, bröd, salladsbord, kaffe och kaka	12.15-13.45
---	-------------

Skid-VM i Falun 2015, Svenska Skidförbundet	14.00-15.15
Några välkända gäster	
Eftermiddagskaffe	15.30

Hemresa	16.15
I Hofors	16.50
Sandviken klockan	17.30
Gävle	18.00

200 kronor för allt!

Betalas senast 16 maj plusgiro 81 60 67-3, bankgiro 5602-3559

Gästrikaidrottens Historiska Förening

Kontaktman Kaj Annebrant, Granitvägen 24 E, 752 43 Uppsala

tel. 018- 51 38 18. E-post: kaj.annebrant@telia.com

Ordförande Nils Frölander 026-61 68 52. E-post nils.frolander@gmail.com

Sekreterare Bo Nordlund 026-61 88 99. E-post bo.nordlund@telia.com

Kassör Curt Larsson 026-19 78 32. E-post curt-larsson@swipnet.se

Verksamhetsplan 2011

- Att informera om och utveckla idrottshistoria i Gästriklands föreningar och fyra kommuner
- Att samarbeta med Arkiv Gävleborg och SISU för dokumentation och arkivering av idrottshistoria i Gästrikland
- Att verka för idrottshistorisk dokumentation av föreningar och enskilda
- Att verka för att arkivarie finns i Gästriklands Idrottsföreningar
- Att öka antalet medlemmar, såväl enskilda som föreningar och distriktsförbund
- Att ge ut två medlemsblad (april och november) och att utbyta medlemsblad med andra idrottshistoriska organisationer
- Att arrangera idrottshistoriska sammankomster
- Att arrangera studieresa/studiebesök för medlemmarna i idrottshistorisk och kulturhistorisk anda
- Att ha kontakter och utbyte med grannlänens idrottshistoriska organisationer
- Att vara medlem i Idrottshistoriska Riksförbundet och Sveriges Idrottshistoriska Förening
- Att representera vid idrottshistoriska konferenser och möten
- Att verka för idrottshistoriska inslag i Göransson Arena och Läkerol Arena
- Att delta med idrottshistoriska programpunkter vid SM friidrott 2011 i Gävle

"Gamla-VFF-are"

"Gamla-VFF-are" hjälper Valbo FF att skapa ett foto- och filmarkiv för klubben som 2010 firade 30-år ung.

I Åbyvallens, Valbo, fina kafeteria träffades ett tjugotal "legendarer" en kväll i december och "snackade" minnen och identifierade fotografier och filmer från förr.

Roger Hallqvist (Valbo Fotbollsför- eninges arkivansvarige) hade kvällen till ära dukat med bilder, rörliga och "orörliga" på skärmar och bord. Diskussionens vågor gick stundtals höga och många glada skratt hördes, när historier och minnen trängde på.

Det blev några härliga kvällstim- mar, som deltagarna gav varandra. Roger fick ihop en massa information för sitt fortsatta dokumentationsarbete kring fotbollen förr och nu i Valbobyg- den. Det var säkert inte sista träffen att döma av lovorden som initiativtagarna fick.

Vi inom Gästrikedrottens Histo- riska Förening gläds och gratulerar VFF:s till det ambitiösa försöket att i tid bevara sin historia.

Andra föreningar kan gärna göra som VFF och Roger Hallqvist och berätta gärna för oss hur just din förening är aktiv att bevara historien. Förhoppningsvis kan vi på så sätt hjälpa många med idéer. Det handlar verkligen inte i

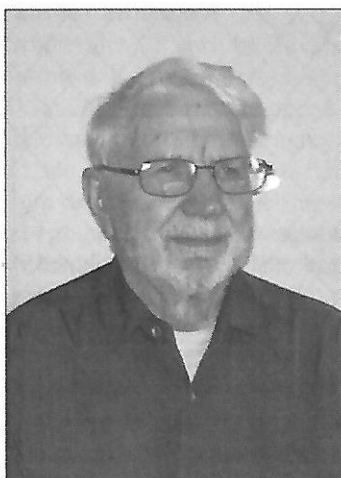

Lars Hillgren, Günther Dall, Torbjörn Hemström och Torbjörn Hemström, lite skymd, och Carl-Axel Olsson, närmast kameran, snackar VFF-minnen en kväll i december.

första hand om att skapa utställningar och böcker. Det blir ju dock lättare om brett underlag finns som grund för det.

LARS-VIDAR STRÖM

Första DM på Kungsberget 1941

Karl-Erik, 91 år

Karl-Erik Lindberg blev 1941 Gästriklands första distrikts- mästare i utförsåkning, slalom, på Kungsberget. Han fyllde 91 år den 20 mars. Karl-Erik,

bor i Järbo och minns hur det var när tiotalet unga utförsåkare, mest herrar, men även Olga Sjöberg (född Larsson), kastade sig ut i den nya sporten äventyr- ligheter.

—Vi var från Kungsfors GoIF/Järbo IF och Sandvikens Orienteringsklubb.

Det minns Karl-Erik. Han kommer även ihåg de breda, tunga skidorna, som skiljde sig mycket från dagens. Den som skulle åka utför fick också trampa upp i backen till starten. Då entusiasten Johan Larsson varit på VM i Åre 1954 bygger han första liftan på Kungsberget.

Stilen var telemarkssvängar, och det var låg fästpunkt och långa breda träskidor, som gällde. Skidor med stålkanter var dock på gång. En tjej, Lisa Olsson (senare Hen- ningsson), som bodde vid Kungsberget och hade många bröder som blir duktiga skidåkare, backhoppare och någon cyklist i elitklass, var ofta för svår också för DM-

segraren Karl-Erik.

—Lisa hade en speciell stil, minns han,

Nära få åka OS i Oslo 1952

Lisa är SM-sexa i Borlänge 1948, SM-fyra i Bollnäs 1950 och SM-fyra i Vindeln 1951 — endast några tiondelar från en bronsmedalj. Hon är därför mycket nära en OS-biljett 1952.

Lisa, som var mycket blyg utom utför branter som Åreskutan, dit hon blev inbju- den flera gånger av alpine legenden Bibbo Nordenskiöld för träning och bodde gratis på hans hotell.

Hon svarade på en fråga om OS 1952 på äldre dar och sa:

"Jag var egentligen inte så intresserad av att vara med där."

Hon tyckte att Kungsberget inte var något märkvärdigt att åka utför.

KAJ ANNEBRANT

Slalom Kungsberget omkring 1940 fr.v. 4. Bror Jerner, 11. Okänd, 13. Kalle Arnehed, 14. Axel Sjöberg, 8. Karl-Erik Lindberg

Så här såg det ut på Kungsberget omkring 1940. Nr 4 Bror Jerner, 11 okänd, nr 13 Kalle Arnehed, nr 14 Axel Sjöberg och nr 8 Karl-Erik Lindberg är på väg upp till starten. Axel, kommunpolitiker och mångårig ledare i Högbo GIF, är 93 år.

Slalompremiär på Kungsberget 1938

Skidfrämjandet i Sandviken ordnar tävlingen. 25 herrar och 4 damer ställer upp. Det blir en succé för den 400 meter långa banan med 75 meter i höjdskillnad.

"Slalombacken i Kungsberget kommer att bli ett eldorado för skidintresserade."

Ur Sandvikens Tidning 22 februari.

Reportern tillägger:

"Slalombacken ligger som en jätteorm uthuggen ur skogen och den är imponerande."

Geflebon Sten Högberg segrar före Axel Sjöberg från Sandviken. Bästa dam är M. Sergén, Gävle. Damerna åker kortare bana, men ingen bär störhjälm trots närmast en isgata.

De 600 i publiken bjuds därför på en mängd vurpor.

Telefonförbindelse finns mellan start- och målplatsen.

Nordiska mästerskap 1930-1932 på Kungsberget, då världselit på motorcykel och i bilar, lockar drygt 7000 åskådare föregår utförsåkning på skidor. Johan Larsson var den som upptäckte möjligheten att åka skidor utför. Helst "störtlopp".

Järbo IF ville inte ta till sig nya sporten, men handlaren i Norrby, Järvsöbo, bildade då Kungsfors Golf. År 1941 ändrade sig JIF och tog över alpina sporten på Kungsberget. Kungsbergets Alpina klubb bröt sig ur JIF för några år sedan. Men Järbo IF räknas som tredje äldsta alpina klubb i Sverige fortfarande.

Eric Stenmark, Ingemars far, vann en tävling på Kungsberget i anslutning till stormfällningen i Gästrikland 1954. Han och en annan Tärnabyåkare jobbade i skogen kring Mackmyra. I sina arbetstövlar var han överlägsen medtävlarna.

Stig Sollander, OS-trea i slalom i Cortina 1956, marknadsförde Sandvikensföretaget Seefabs stålstavar och vann samma år en slalomtävling på Kungsberget.

KAJ ANNEBRANT

Karl-Erik Lindberg blev för 70 år sedan Gästriklands förste distriktsmästare i slalom på Kungsberget.

Gästriklands bästa 2010

Gefle Nyhetsbyrås Sporten rankar distriktets bästa idrottare.

Nr 1 är Sara Hector och Emil Jönsson.

1) Sara Hector (19)

Ålder: 18

Bor: Järpen

Klubb: Kungsbergets Alpina

Sara Hectors 2010: Efter genombrottet i slutet på 2009 var den senare delen av 2010 hennes bästa. Första Europacup-vinsten (storslalom) kom i Piemonte, Italien, tre dagar före julafton. I slutet av november kom Saras bästa världscup-placering då hon kom på 19:e plats i Aspens storslalom. Hon var även tvåa i Europacupens superkombination i St Moritz, trots att hon nästan aldrig tävlat i störtlopp tidigare. I våras blev det brons i junior-VM i slalom Les Planards i Frankrike. Det blev silver på SM i storslalom i Björkliden.

1) Emil Jönsson (4)

Ålder: 25

Bor: Östersund

Klubb: Årsunda IF

Emil Jönssons 2010: Inledde året fantastiskt med att vara i ledning i Tour de ski efter de fyra första etapperna innan han bestämde sig för att hoppa av. I mitten av januari vann han världscuptävlingen i Otepää, Estland. Ett SM-guld i Piteå veckan senare följdes sedan av en ny vc-seger, nu i Canmore, veckorna innan OS. Därför var förhoppningarna stora på medalj i Vancouver, men där försvann han i semifinalen och det slutade med en sjundeplats totalt och en sjukdom som gjorde att han tvingades lämna återbud till parsprinten. En månad senare var formen tillbaka och Emil vann i Drammen och tog sedan hem den totala sprint-världscupen. Den nuvarande säsongen har börjat strålande för Emil som tagit vc-segrar i såväl Düsseldorf som Davos.

3) Alexander Gerndt

(NY) GEFLE IF, FOTBOLL. Okej, han lämnade GIF under sommaren när han såldes till Helsingborg. Men Gerndt utsågs till allsvenskans bästa spelare och fick även chansen i landslaget när han fick hoppa in mot Tyskland på Ullevi. I GIF svarade Gerndt för åtta mål i allsvenskan och gjorde även mål i Europa League.

4) Jacob Markström

(1) BRYNÄS IF, ISHOCKEY. Gästriklands bäste 2009 kämpar numera på i ett av AHL:s sämsta lag. Innan han drog västerut hann Jacob med att brons i JVM i början på januari, fixa Brynäs till slutspel och ta en plats i det svenska VM-lag som vann brons i Tyskland i våras. Årets rookie och årets målvakt i elitserien där han vann målvaktsligan med bäst räddningsprocent (92,70).

5) Daniel Mossberg

(16) SAIK, BANDY. Världsmästare – avgjorde VM-finalen med att skjuta segermålet, 6–5, i förlängningen. Dessutom är "Mossan" en av SAIK:s allra viktigaste spelare med sin fart och fantasi. Stoppades av SAIK när Dynamo Kazan lockade med miljonkontrakt i höstas. Ovärderlig i Sandvikens jakt på revansch från vårens debacle då Bollnäs slog ut SAIK i semifinalspelet.

6) Mattias Ekholm

(NY) BRYNÄS IF, ISHOCKEY. Kom från nästan ingens tans (Mora i allsvenskan) – och spelade sig rakt in i Pär Mårts Tre Kronor. Utnämnd till Karjala Cups bästa back i sin landslagsdebut. Öser in poäng i elitserien, trots att han är rookie.

7) Emma Eliasson

(9) BRYNÄS IF, ISHOCKEY. Emma spelade sitt andra raka OS när Sverige blev fyra i Vancouver. 21-åringen är en av riksseriens absolut bästa backar och är en stor anledning till att Brynäs leder serien under juluppehållet. Tongivande när det blev SM-silver i våras.

8) Jakob Silfverberg

(NY) BRYNÄS IF, ISHOCKEY. Fyllde 20 år i oktober och redan landslagsman. Fortsätter "Jacke" i den här takten passerar han snart både pappa Jan-Erik och farbror Conny som den bästa brynäsaren i släkten. Var med och vann brons i JVM i januari.

9) Jakob Orlov

(NY) GEFLE IF, FOTBOLL. Skyttekung i division 1-laget Skövde, och när Gerndt såldes visade Orlov att han kunde hitta målet också i allsvenskan. Vann interna skytteligan med nio mål plus det extremt viktiga 1–0-målet borta mot Sundsvall i den första kvalmatchen.

10) Christoffer Edlund

(10) SAIK, BANDY. Världsmästare och skyttekung i svensk bandy. Sköt fantastiska 91 mål i serien och ytterligare tolv i slutspelet, vilket gav 103 (!) mål totalt. "Chrille" har hämmats av en knäskada, men verkar vara på gång igen och har börjat ösa in mål på nytt.

11) Elisabeth Högberg

(20) JÄDRAÅS AIK, SKIDSKYTTE. "Bettan" gjorde en strong insats på förstasträckan i OS-stafetten i Vancouver och växlade som åtta (med en bom), bara 24 sekunder efter täten. Det blev till slut en femte plats för det svenska laget. Innan OS, i januari, vann dock svenskorna en världscupstafett i Ruhpolding. Även då med "Bettan" på startsträckan. Och mer stafettguld blev det i SM då Högberg vann i laget med systrarna Jenny och Helena Jonsson (numera Ekholm).

12) Jonas Lantto

(5) GEFLE IF, FOTBOLL. Hade inledningsvis svårt att svara upp till 2009 års fina säsong. Men när det som bäst behövdes mot slutet av allsvenskan kavlade Lantto upp ärmarna och visade varför han är en av seriens mest irrationella spelare. Fick vara helt skadefri under året och satte personbästa i antal mål och målpass – fem av varje blev det.

13) Anna Hasselborg

(NY) CK GRANIT, CURLING. Granits tjejer vann junior-VM i Schweiz och blev därmed det första svenska lag på tio år som stått för den bedriften. I finalen besegrades Kanada med 8–3. Ett lag som de svenska tjejerna tidigare i turneringen hade förlorat två gånger om mot. Snacka om att vara bäst när det gäller! I laget med världens bästa curlingjuniorer ingick förutom skippern Anna Hasselborg även Jonna McManus, Agnes Knochenhauer, Sara McManus och Anna Huhta.

14) Annika Petersson

(1) GEFLE IF, FRIIDROTT. Sveriges bästa spjutkastarska var bäst när det gällde – igen. För åttonde gången vann hon SM-guld när hon hivade iväg spjutet 55,77 meter. Sitt årsbästa, 56,09 meter, kastade hon vid en gala i Polen och på Finnkampen i Helsingfors blev hon tvåa och vann klart Gästriklands bästa 2010 över två av finskorna. Till sommaren avgörs SM på hemmaplan i Gävle och kanske får vi uppleva ett nytt svenskt rekord då Annika har själv det gällande rekordet på 57,31 meter.

15) Johan Walldén

(6) GEFLE IF, FRIIDROTT. Genombrottet 2009 var ingen tillfällig toppsäsong. Numera är Walldén en medeldistan-sare på hög nationell nivå. Det visade inte minst SM-loppet över 1 500 meter där Johan var tvåa på tiden 3.49,63, enbart slagen av Rizak Dirshe. Samma kväll blev han finalklar på 800 meter som han sprang dagen efter, men blev hindrad av en medtävlare på upploppet – och slutade fyra. Helgen efter blev Johan sedan femma i Finnkampen på årsbästanoteringen 3.48,68.

16) Candy Wu

(31) FRIDHEM/URNAN, BORDTENNIS. Kinesiskan blev för dyr att behålla och lämnade därför Fridhem/Urn-an inför den här säsongen. Men Candy var självklart en bidragande orsak till att Gävles pingistjejer tog sig ända till semifinal i våras – där man blev utslagna av Råå BTK. Wu hade förra säsongen den imponerande matchkvoten på 26 vunna och bara två förlorade matcher.

17) Peter Hedblom

(3) GÄVLE GK, GOLF. Blev utan seger på Europatouren under året – och lyckades inte heller tjäna ihop tillräckligt med euros för att bli topp 60 på rankingen (89:a till slut).

Därför blev det inget spel på tourfinalen i Dubai för Hed-blom som nådde sin bästa placering i Scottish Open i juli då han blev fyra. Hade även en åttonde plats i Castello Masters i Valencia i oktober.

18) Calle Järnkrok

(NY) BRYNÄS IF, ISHOCKEY. Hade enbart ett juni-orkontrakt med Brynäs när förra säsongen inleddes. Det slutade med succé, 30 matcher och nio mål och nio assist i elitserien. I säsongens slutskede var Järnkrok en av dem som Niklas Czarniecki byggde spelet kring. Just nu är han en av stjärnorna i pågående JVM.

19) Jimmy Nordin

(NY) GEFLE IF, FRIIDROTT. Gjorde comeback i kul-ringen efter fylleskandalen på EM i Göteborg för några år sedan. Satte säsongsbästa med 18,52 och besegrade alla finländare när han kom tvåa i Finnkampen. Dessförinnan hade han slutat trea på SM i Falun när han stötte 18,45.

20) Daniel Berlin

(17) SAIK, BANDY. Världsmästare som inte föll för locktonerna från Ryssland utan förlängde i stället med SAIK ytterligare två säsonger efter den försmädliga se-mifinalförlusten mot Bollnäs. Avsade sig uppdraget som lagkapten till "Zeke" Eriksson, kanske ett plus för den charmante mittfältsgeneralen som nu enbart kan koncen-trera sig på spelet.

21) Yussif Chibсах

(24) GEFLE IF, FOTBOLL. Ville lämna GIF efter förra säsongen, men ingen klubb nappade och den kämpa-stärke mittfältaren från Ghana kom tillbaka – och var återigen en viktig kugge i Pelle Olssons lagbygge. Gjorde två mål under säsongen och spelade 28 av 30 matcher från start. Gör alltid sitt jobb – och gör det nästan alltid bra.

22) Johanna Pettersson

(12) SAIK, BANDY. Måldrottningen gjorde det igen – vann skytteligan i allsvenskan för sjätte gången med 47 mål. Något SM-guld blev det inte – men däremot en VM-triumf för Johanna som kombinerade bandyn med lite hockey i Brynäs i vad som skulle komma att bli hennes sista säsong på elitnivå.

23) Eero Somervuori

(30) BRYNÄS IF, ISHOCKEY. Poängkung i Brynäs med fina 44 poäng (19+25) i grundserien förra säsongen. Men precis som för många andra låste det sig i kvartfinalspelet mot Djurgården där det inte blev en enda poäng på fem matcher. Är dock en oerhört pålitlig spelare som aldrig missar en match eller träning. Nu väntar vi bara på att han ska varva upp ordentligt den här säsongen också.

24) Fredrik Jäder

(27) GÄVLE, BÄNKPRESS. Gävlebon är en av världens starkaste män på bänk. Silver på VM i maj, upp en vikt-klass till 100 kg gav silver på EM. Åttonde raka SM-guldet kom av bara farten för en månad sedan och samtidigt satte han nytt Europarekord när han pressade upp 286,5 kg på stången. Ett tappert försök på världsrekordet, 295,5 kg försökte han sig också på. Men det får vänta till 2011.

25) Daniel Bernhardsson

(35) GEFLE IF, FOTBOLL. Kapten Bernhard är still going strong. Har inte missat en match på flera år – är unik i allsvenskan på det viset. 32-åringen började säsongen lite trevande längs högerkanten, men när det hettade till och den allsvenska existensen var hotad klev Årsundas bidrag till svensk elitfotboll fram och banade väg för räddat kontrakt.

26) Niclas Andersén

(NY) BRYNÄS IF, ISHOCKEY. Har varit skadedrabbad men när 22-åringen finns på isen är han en av de viktigaste kuggarna i dagens Brynäs – något som även förbundskapten Pär Mårts upptäckt. Andersén har varit reserv på hemmaplan i höstens två landslagsturneringar.

27) Maria Nordström

(22) GÄVLE SK, SKIDOR/OL. Fortsätter att övertyga i skidspåren, både med och utan karta. I skidorientering blev det nytt JVM-guld i sprint och stafett, samt SM-guld såväl i sprint som långdistans i D 20. På skidor knep Maria JSM-guld i sprint och en andraplats i dubbel-jakt. I junior-VM var hon delaktig i stafettlagets bronsmedalj, och hon blev etta i Juniorcupen.

28) Michelle Quach

(40) FRIDHEM/URNAN, BORDTENNIS. Gävles nu bästa pingisspelare, vid sidan av proffset Jens Lundquist. Michelle var jämte Candy Wu drivande i det Fridhem/Urnan som tog sig till SM-semifinal i våras. Spelet i elitserien belönades med landslagsplats och spel i EM i Ostrava – både i lagspel och singel.

29) Daniel Efverström

(18) GÄVLE VSK, VATTENSKIDOR. Först var det ryggen, sedan knäet. Men alla jobbiga skador till trots – Efverström fortsätter att övertyga. En av de bästa i världen i sin åldersklass, hoppar längst i Sverige – nu 62,5 meter – och dessutom knep han ett silver på U21-EM i Frankrike.

Gävlebor belönade av Svenska

Friidrottsförbundet

Gefle IF Friidrotts ansikten utåt, Mats Åkerlind och Erik Proos, samt Stig Vilén, 86 år, har belönats med Svenska Friidrottsförbundets förtjänsttecken för sitt arbete.

"De har varit motorer i Gävles friidrott (och Gästriklands) under många år."

Det sa förbundsordförande Lennart Karlberg.

30) Nina Lintén

(NY) ÅRSUNDA IF, SKIDOR. Femma i Vasaloppet med tiden 4.46,31 och åtta i Tjejvasan veckan innan. Vann Engelbrektsloppet och var fyra i Marcialonga i Italien och också totalfyra i hela långloppsvärldscupen.

31) Sofia Rådman

(NY) SAIK, BANDY. Lagkapten i det svenska lag som blev världsmästare. Trotjänare som nu leder ett ungt och orutinerat SAIK-lag som tappade mängder av spelare under sommaren.

32) Per Sikberg/Tomas Andersson

(NY) SKUTSKÄRS MS, MOTORCYKEL/SIDVAGN. Den här duon är omöjliga att stoppa för konkurrenterna. SM-serien i backe blev en enda lång framgångssaga som avslutades med det åttonde (!) raka SM-guldet. Sikberg styr och Andersson är burkslav.

33) Angelica Ström

(15) GEFLE IF, FRIIDROTT. Kom tillbaka från en höftoperation men lyckades inte upprepa SM-guldet i tresteg från 2009 utan fick nöja sig med silver – och besvikelsen var stor. Kämpade dock på och knep en tredjeplats i finnkampen – med smärtor i baksidan på ena låret.

34) Magnus Kahnberg

(NY) BRYNÄS IF, ISHOCKEY. Blev Brynäs bästa målskytt (delat med Steve Dixon) med 20 mål förra säsongen. "Kahna" visar ofta att han har mycket kvar att ge på isen och har varit bra i höst också – då inte alla dessa skador stört honom.

35) Misha Svechnikov

(NY) SAIK, BANDY. Äntligen lyckades Sandviken få "världens bästa bandyspelare" att skriva under kontraktet som legat och väntat i många år. Säsongen har bara börjat än och Misha kommer att växa in i spelet vad det lider – och självklart ha en nyckelroll i jakten på SM-guldet.

Lofors SM-ordförande

Hans Lofors är ordförande i SM-organisationen, Anders Wetterberg, projektledare, Marie Louise Lundén svarar för sponsring/marknadsföring, Mats Åkerlind är tävlingsledare och Erik Proos tar hand om kringarrangemang och hjälper till med marknadsföringen av SM.

21:a årsmötet den 28 april i Silvanum

(VÄSTER OM STRÖMVALLEN) KLOCKAN 18.30

Årsmötesförhandlingar, dagordning delas ut vid mötet.

- Diplom till förtjänta Gästrikledare: Lars Holm, Storviks IF, Gunilla Falck, Sandvikens Tennisklubb, Leif Bergström, Harnäs Skutskär Simsällskap, Breit Hellman och Bo Hessel, Brynäs IF, Ylva Lindberg, Akilles, Britta Blomqvist, IF Skade, och Doris Wi-berg, Gävle GIK/Gävle OK
- Information om Medlemsresan till Falun onsdag 25:e maj.
- Kaffe och smörgås.
- Gefle IF Friidrott om arbetet med Friidrotts SM i friidrott 12-14 augusti på Gunder Häggstadion samt om GIF:s framgångsrika aktiva verksamhet under senare åren. Intervjuer.
- Information om GHF:s engagemang under SM i samarbete med Friidrottens Stora Grabbar. Fotoutställning om Gästrikfriidrotten, Intervjuer med de som redan är Stora Grabbar (och Tjejer). De dokumenteras på DVD.

Vi visar också samtal med Dan Waern och andra från SM i Gävle 2002.

Folkhemmet på is

Idrottsforskaren vid universitet i Växjö, Fil. Dr. Tobias Stark, har presenterat en akademisk avhandling med titeln "Folkhemmet på is – Ishockey, Modernisering och nationell identitet i Sverige 1920-1975". I SVIF:s årsbok 2010 finns ett avsnitt från avhandlingen som handlar om upptakten till svensk ishockeys utveckling, förspelet och deltagandet i OS i Antwerpen 1920. I samma årsbok finns även en recension av Starks hela avhandling.

Tobias Stark har målsättningen att rekonstruera och analysera ishockeysportens etablering och utveckling i Sverige från 1920-talet fram till 1972. Avhandlingen är strukturerad i tre kronologiska delar 1) De första skären, tiden före och under OS 1920; 2) Islossning 1920-1945; 3) Rekordåren 1945-1972.

Inom respektive del finns tre kapitel: ett som ger perspektiv på den översiktliga samhälls- och idrottshistorien, ett som behandlar ishockeyns generella utvecklings och ett mer djuplodande empiriskt kapitel kring ishockeyns framväxt och vidare utveckling.

Med intryck av Tobias Starks avhandling samt studier av artiklar i Strömberg/Brunnhages jubileumsvverk i samband med Svenska Ishockeyförbundets 75-årsjubileum 1997.

Gästriklands Ishockeyförbunds jubileumsskrift 2008 har vi försökt fånga Gästrikland och gästrikars medverkan och betydelse för ishockeysportens utveckling.

Första hockeymatchen i Gävle?

Måndagen den 16 januari 1905 kunde man läsa notiser i Gefle Dagblad och Norrlandsposten om den första hockeymatchen i Gefle. Den spelades enligt notiserna på Kamraternas bana i Boulognerskogen mellan IFK Gävle och GSGF. "Lagen, som bestodo endast af 7 spelare på hvar sida, visade sig ungefär jämnstarka; dock lyckades IFK göra två mål på Sportarna under det att dess senare ett".

Osäkerhet föreligger om det verkligen handlade om spel med trissa. Bandy var vid denna tidpunkt väl etablerad i Sverige. Ishockeysporten hade vid denna tidpunkt börjat få fotfäste i England och på vissa håll på kontinenten. Internationella ishockeyförbundet bildades 1908. Svenska Fotbollförbundet, som i början av seklet hanterade bandy, sökte och blev medlem av Internationella ishockeyförbundet 1912. Trots medlemskapet hände inte mycket med ishockeysporten i Sverige de närmast följande åren.

"Monte" Afzelius förste ishockeysvensk i Nordamerika

"Monte" Afzelius, bördig från Gävle och med första kontakt med idrotten i den lilla gästrikföreningen IF Neptunus och senare duktig bandy och fotbollspelare i IFK Gävle, värvas till AIK. "Monte" utvandrar till Kanada 1912 och blir troligen den förste svenske hockeyspelaren i Nordamerika. Han kom till Detroit och arbete vid Fords bilfabrik och bildade Svenska Hockeyklubben i Detroit. Rykten gjorde gällande att "Monte" spelat professionell ishockey i Kanada men det är förmodligen inte korrekt. Väldigt lite är känt kring "Montes" fortsatta liv. Sant är att hans livstid varade 1889 – 1962.

OS i Antwerpen 1920 starten för svensk ishockey

Deltagandet i OS i Antwerpen 1920 blev den verkliga upptakten för svensk ishockey. Efter beslut om deltagande

i januari påbörjades omgående förberedelser för deltagande i OS-turneringen, som spelades i april samma år. Några spelare som lärt sig ishockeyspelets ädla konst i utomlands kallades hem. Skickliga bandyspelare snabbutbildades och utgjorde huvuddelen av truppen.

"Knubben" Mattsson

Bland de hemvändande ishockeyspelarna återfanns Hans-jacob Mattsson bördig från Gävle. Hansjacob hade som 17-åring spelat SM-final i bandy med IFK Gävle 1907. Han reste senare ut i Europa för att lära sig språk och affärsmannaskap. Första anhalten var Berlin, där han lärde sig spela ishockey med Berliner SC.

Populariseringen av ishockeysporten tog fart efter en framgångsrik OS-turnering där det oerfarna laget blev fyra efter 1-0-förlust i bronsmatchen mot Tjeckoslovakien.

Isaac Westergren Svenska Ishockeyförbundets förste ordförande

Svenska Ishockeyförbundet grundades den 17 november 1922 på Svenska Fotbollförbundets kansli som var beläget på Skeppsbron 16 i Stockholm. Konsul Isaac Westergren från Gävle blev förbundets förste ordförande.

Westergren var en av sponsorerna till det svenska OS-laget i Antwerpen. Han var under det tidiga 1900-talet en framstående idrottare i flera idrotter, främst i sprintlöpning med deltagande i OS i Paris 1900. Westergren är också "mannen bakom Strömvallens tillkomst"!

Seriepremiär i Gästrikland

Ishockeysporten i Sverige var länge nästan enbart etablerad i Stockholmsområdet. Hösten 1938 börjar idrottsgrabbarna i Strömsbro med ledaren Sixten Tjulin i spetsen prata om att sätta igång med ishockey. Därför träffas en kväll några män på kafé Linnea på Nygatan i Gävle och beslutar att starta en ishockeyserie. Verksamheten organiseras som en sektion i Gästriklands Idrottsförbund. Dess förste ordförande blir Erik Wickberg.

Den 31 januari 1939 äger seriepremiären rum på Kastvallens bana. Matchen spelas mellan IK Huga och Strömsbro IF. "Den bandybitna Bomhus-publiken visar med belåtet mummel sin stora förtjusning över det nya fart- och fighterbetonade spelet, speciellt som hemmalaget öser in fyra mål och vinner matchen!" Så lød omdömet om den första matchen!

Nu hade ishockeysporten fått fäste i även Gästrikland! Utvecklingen går fort och framgångarna låter inte vänta på sig! Till detta får vi återkomma vid ett senare tillfälle!

ANDERS HEDIN

Bertil "Masen" Karlsson har avlidit, 73 år gammal

Han växte upp i Strömsbro och blev världsmästare i Colorado Springs 1962 tillsammans med Sven Tumba, "Klimpen" Häggroth, Rolle Stoltz, Uffe Sterner, Nisse Nilsson och klubbkamraten "Perra" Härdin.

Masen spelade i slutet av karriären några säsonger i Brynäs och fick ett SM-guld 1970.

Alliansstyrelsen och klubblokalen

År 1991 var det dags att fylla 90 år och SAIK skulle trycka en ny jubileumsskrift.

Kaj Annebrant engagerades, och vi var några stycken som tog fram minnen som hjälp åt honom. Allt gick bra, och vi hade också en utställning i Folkets hus. Den lockade 5.000 besökare, och många av våra veteraner hjälpte till. SAIK hade dessutom en lyckad 90-årsfest i Folkets hus.

Jag blev kallad till Arne Anderstedt, SAIK Bandy's ordförande, som frågade om jag kunde få ihop medlemmar och rusta klubblokalen (vid Plangatan i centrum).

Har jag något val, sa ja? Nej, sa Arne.

Jag fick ihop ett gäng: Hilding Pettersson, Bror Magnusson, Stig och Sten Sandh, Putte Sköld, Agne Ekström och Bertil Larsson. Vi fixade snickare från Högbö, som satte upp en vägg till lilla rummet, där vi skulle ha tryckpress.

Putte skulle köra den för det hade han gjort på ett tryckeri. Den funkade väl ett tag, men ny teknik kom och pressen skulle ut. Det var en tung sak. Att få ned den gick väl an, men när den skulle bäras upp för en lång trappa blev det svårare. Men det gick, och vi fick ett styrelserum, som vi haft mycket glädje av.

Tack Arne!

Damklubben polerade alla våra priser, tack för det!

1992 kom Kaj med material från Sisu Idrottsutbildarna till en studiecirkel i Fädrens spår. Vi blev några stycken som var engagerade. Det var början till våra tisdagsträffar, som fortfarande pågår.

Många prominenta gäster

Äldre bandyspelare från Forsbacka, Bollnäs, Broberg, Falun... Trav- och bandyoraket Uno Hedin, Vasalopps-

generalen Rolf Hammar, Gamla GIF:are, Gävle GIK med "Stöveln" Öberg och "Bomben" Carlbaum, "Liston" Söderberg, "Jompa" Eriksson och "Lill-Lappen" Hellström från Djurgården, SAIK-juniorer i fotboll och bandy från 1938, "Knatten" Olsson, musiker och sångare har varit hos oss.

Men också politiker och kulturpersonligheter som Per Gunnar Evander och prosten Gunnar Westberg.

När jag blev medlem i SAIK 1945 var årsavgiften 50 öre för juniorer och två kronor för seniorer. I dag betalar vi 38 000 kronor om året för klubblokalen. Vi är därför beroende av vårt medlemslotteri och gåvor som kommer in.

Tack alla givmilda!

Med hopp om att vår klubb skall leva vidare i många år tackar vi från alliansstyrelsen alla i klubben för trogen medverkan och stöd. Och vi firade 110-årsjubileet 16 mars i vår lokal i vid Plangatan i enkel form med utdelning av förtjänsttecken och inbjudna gäster.

Gästrikeidrottens Historiska Förenings Nils Frölander och Anders Hedin uppvaktade oss.

I Alliansstyrelse sitter Bengt Larsson, ordförande, Jan Sundman, Björn Westlin, Kjell Ljunggren, Ola Svensson och Lennart Andersson.

LENNART "KLANGEN" ANDERSSON

Storviks Idrottsförening 110 år

En längdskidtävling Falun till Gävle år 1897 blir en grogrund för idrotten i Ovansjöbygden. En tävlande är Lars Gustaf Sääf, Svea Ingenjörsbataljon. Han tar matrast i sex minuter i Storvik. Sedan fortsätter dalafödde Sääf till Gustavsbro i Gävle och blir nia efter 95 km. En timme och 22 minuter efter segrande fjällsamen Anders Kuoljok från Jokkmokk.

Sääf anställs vid Kungliga Postverket och får övningsåka med tåg till Storvik. Han bosätter sig sedan i Storvik och tar initiativet till att bilda Storviks Skidklubb 21 februari 1901. Första skidtävlingen 20 km till Åshammar och åter åks redan 24 mars. Postiljon Sääf vinner bland sju tävlande med en halvtimme i besvärligt före.

Ännu en idrottstävling genomförs samma dag, en backtävling med tre deltagare. Efter två år finns ideer på att upplösa Storviks SK efter problem med ekonomin och en snöfattig vinter, då inga skidtävlingar ordnats. Några nya, välbeställda medlemmar skänker bidrag så att två Storviksbor ändå kan tävla i Filipstad och tre i Falun.

År 1908 byts klubbnamnet till Storviks Idrottsförening, StIF.

Lars Holm är föreningskonsulent sedan 1973, numera på halvtid. Ordförande är Anders Kingdahl. StIF har fyra sporter, varav innebandyn är störst. Skidor och fotboll har funnits i klubben sedan 1901. Orientering och skidororientering har kommit till. Storviksstafetten på skidor hade premiär 1926 och Sveriges äldsta skidstafett. Storviks IF har svarat för många andra stora evenemang som SM i skiljda grenar.

I vinter har klassikern Bulljakten för barn och ungdom lockat ett 60-tal skidintresserade. Storviks elljusspår kom tidigt och i kuperad terräng tränar elitskidåkare sedan många år.

Storviks IF har cirka tusen medlemmar och vill ha kommunalt stöd för att bygga ut Parkhallen för innebandy.

En Idrottens dag planeras till i augusti och är tänkt som början på en tradition och leda till ökat idrottsintresse i Ovansjöbygden, troligen i samråd med Hedängsskolan.

KAJ ANNEBRANT